

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O GOSPODARSKIM DRUŠTVIMA**

Sarajevo, lipanj 2013. godine

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O GOSPODARSKIM DRUŠTVIMA

Članak 1.

U Zakonu o gospodarskim društvima („Službene novine Federacije BiH”, br. 23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08, isp. 88/08, isp. 7/09 i 63/10), u članku 7. iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

„Ukoliko Društvo obavlja djelatnost protivno odredbama ovog članka nadležni organ, u postupku inspekcijskog nadzora, donijeti će rješenje kojim se društvu zabranjuje obavljanje te djelatnosti do otkanjanja nedostataka.”

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 6.

Članak 2.

Članak 11. mijenja se i glasi:

„Društvo, domaće ili strano, može izvan mjesta sjedišta osnovati jednu ili više podružnica u kojima obavlja svoje djelatnosti.

Podružnice su poslovne jedinice koje nemaju svojstvo pravne osobe.

Podružnica ima mjesto poslovanja i zastupnike, poslove sa trećim osobama obavlja u ime i za račun Društva, a djelovanjem podružnice prava i obveze stječe Društvo.

Odluku o osnivanju podružnice donosi ovlaštenu organ Društva sukladno aktu o osnivanju ili statutom Društva.

Odluka o osnivanju podružnice obvezno sadrži:

- 1) tvrtku i sjedište Društva koje osniva podružnicu i tvrtku i sjedište podružnice;
- 2) djelatnost podružnice i
- 3) ime i prezime osobe ovlaštene za zastupanje podružnice.

Podružnica prestaje:

- 1) ako ovlaštenu organ Društva sukladno aktu o osnivanju ili statutu društva donese odluku o prestanku podružnice ili
- 2) ako Društvo koje je osnovalo podružnicu prestane postojati.

Podružnica se registruje sukladno Zakonu o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, br. 27/05, 68/05 i 43/09).”

Članak 3.

U članku 135. iza stavka 3., dodaje se novi stavak 4., koji glasi:

„Dioničko društvo ne može davati zajmove, kredite ili osiguranja za stjecanje svojih dionica”.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

Iza stavka 5. dodaje se novi stavak 6. koji glasi:

“U postupku restrukturiranja ili financijske konsolidacije društva dionice nove emisije mogu se plaćati i na drugi način, ukoliko je to propisano posebnim zakonom.”

Članak 4.

U članku 143. stavak 2., mijenja se i glasi:

„Dioničko društvo dužno je podnijeti zahtjev Komisiji za odobrenje javne ponude dionica u roku određenom Zakonom o tržištu vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH”, broj 85/08)”.

Članak 5.

U članku 244. iza stavka 5., dodaje se novi stavak 6., koji glasi:

„Podnosilac zahtjeva iz stavka 1. ovog članka, ukoliko neposredno saziva skupštinu, dužan je utvrditi prijedloge odluka sazvane skupštine i dioničarima omogućiti ostvarivanje prava iz članka 247. ovog zakona.“

Članak 6.

U članku 355. iza stavka 3., dodaju se novi st. 4. i 5., koji glase:

„Društvo ne može davati zajmove, kredite ili osiguranja za stjecanje svojih udjela.

U postupku restrukturiranja ili financijske konsolidacije društva novi udjeli mogu se stjecati i na drugi način, ukoliko je to propisano posebnim zakonom.”

Članak 7.

U članku 377. stavak 1. točka 6), riječi: “stavak 2.”, zamjenjuju se riječima: “stavak 3.”.

Članak 8.

Iza članka 382. dodaje se novi članak 382a. koji glasi:

„Nadležna federalna ministarstva dužna su donijeti propise iz članka 7. stavak 6. ovog zakona, najkasnije do 30.06.2014. godine.“

Članak 9.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O GOSPODARSKIM DRUŠTVIMA

I – USTAVNI TEMELJ

Ustavni temelj za donošenje ovog Zakona sadržan je u odredbi članka III. 1. b), koja je izmjenjena amandmanima VIII, LXXXIX i CVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine prema kojoj je u isključivoj nadležnosti Federacije utvrđivanje ekonomske politike, uključujući planiranje i obnovu, te politiku korištenja zemljišta na federalnoj razini.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Premijer Federacije Bosne i Hercegovine i član Upravnog odbora Vijeća stranih investitora u Bosni i Hercegovini u Sarajevu, dana 07.10.2011. godine, potpisali su zajedničku izjavu u cilju otklanjanja pravnih i dugih prepreka za investiciona ulaganja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine prepoznala je značaj ostvarivanja suradnje sa Vijećem stranih investitora u Bosni i Hercegovini koje obuhvata približno 12.000 zaposlenih i investicije od približno sedam milijardi eura, te je potpisivanjem zajedničke izjave prihvaćena obveza konkretnijeg razmatranja 67 preporuka Vijeća stranih investitora sadržanih u dokumentu pod nazivom „Bijela knjiga“, a kojim se vlastima sugeriraju prioritetne reforme radi otklanjanja ključnih prepreka za investiciona ulaganja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Uzimajući u obzir da se određeni broj navedenih primjedbi i sugestija odnosi i na odredbe Zakona o gospodarskim društvima («Službene novine Federacije BiH», br. 23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08, 88/08, 7/09 i 63/10), potrebno je da Vlada Federacije Bosne i Hercegovine utvrdi Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gospodarskim društvima u predloženom tekstu, kojim se na odgovarajući način otklanjaju primjedbe koje se odnose na odredbe ovog Zakona.

III – JAVNA RASPRAVA

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 54. sjednici održanoj 13.06.2012. godine, utvrdila je Nacrt zakona o financijskom konsolidiranju gospodarskih društava u Federaciji Bosne i Hercegovine i Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gospodarskim društvima, te su isti upućeni u parlamentarnu proceduru.

Navedene nacрте zakona razmatrao je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, i to: Predstavnički dom na sjednici održanoj 07. i 08.11.2012. godine i Dom naroda na sjednici održanoj 12.11.2012. godine, te su u oba doma usvojeni zaključci da dostavljeni tekstovi nacrta zakona mogu poslužiti kao dobra osnova za izradu teksta Prijedloga zakona o financijskom konsolidiranju gospodarskih društava u Federaciji Bosne i Hercegovine i Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gospodarskim društvima, dok je predlagač zadužen da organizira i sprovede javnu raspravu.

Postupajući sukladno navedenim zaključcima, a u cilju sačinjavanja što kvalitetnijeg teksta Prijedloga zakona o finansijskom konsolidiranju gospodarskih društava u Federaciji Bosne i Hercegovine i Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gospodarskim društvima, Federalno ministarstvo energije rudarstva i industrije preduzelo je niz aktivnosti, te su tako navedeni tekstovi nacrtu zakona sa obrazloženjem objavljeni i na službenoj web stranici Ministarstva (www.fmeri.gov.ba), čime su isti postali dostupni najširem krugu zainteresovanih osoba, koja su nakon uvida u objavljene tekstove imala mogućnost da na adresu Ministarstva (Alekse Šantića b.b. Mostar) dostave sve eventualne primjedbe i sugestije.

Pored toga, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, putem pošte, dostavilo je nacрте ovih zakona na adrese 26 gospodarskih društava u kojim Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije vrši ovlasti na temelju učešća državnog kapitala, zatim federalnim ministarstvima koja u drugim gospodarskim društvima vrše ovlasti na temelju učešća državnog kapitala, Savezu samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine, Udruženju poslodavaca u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i svim vladama kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine sa zahtjevom da kantonalne vlade tekst ovih nacrtu upute općinama i svim drugim relevantnim subjektima u svom kantonu, a radi dostavljanja eventualnih prijedloga i sugestija.

Takođe, održane su javne rasprave o predmetnim nacrtima zakona, i to: Javna rasprava u prostorijama Privredne/gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, koja je održana dana 20.12.2012. godine i Javna rasprava u prostorijama Ureda Privredne/gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine u Mostaru, koja je održana dana 08.02.2013. godine.

Nakon što su razmotreni svi prijedlozi i sugestije, koji su Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije dostavljeni u pismenoj formi ili na drugi način, sačinjen je tekst Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gospodarskim društvima.

IV – OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Člankom 1., nakon obavljenih konsultacija sa predstavnicima Federalne uprave za inspekcijske poslove, u postojećem članku 7. Zakona o gospodarskim društvima dodaje se novi stavak 5. kojim se nadležni organ obvezuje da donese rješenje kojim se gospodarskom društvu zabranjuje obavljanje djelatnosti ukoliko u postupku inspekcijskog nadzora utvrdi da gospodarsko društvo obavlja djelatnost protivno odredbama članka 7.

Člankom 2., vrši se izmjena postojećeg članka 11. Zakona o gospodarskim društvima, kojim je uređeno pitanje osnivanja podružnica gospodarskih društava, na način da se osnivanje podružnica na području Federacije Bosne i Hercegovine omogućava i domaćim i stranim gospodarskim društvima s tim da je predviđeno da se podružnica registruje u skladu sa Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, br. 27/05, 68/05 i 43/09).

Izmjenom članka 11. na navedeni način prihvata se jedna od preporuka Vijeća stranih investitora u Bosni i Hercegovini, te se ujedno vrši usklađivanje Zakona o gospodarskim društvima sa člankom 51. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju kojim je utvrđeno da će Bosna i Hercegovina u pogledu poslovnog nastanjivanja društava Zajednice na području Bosne i Hercegovine odobriti tretman koji nije manje povoljan od

tretmana koji daje vlastitim društvima, a što uključuje i osnivanje podružnica, kao i usklađivanje sa odgovarajućim zakonima u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu.

Potrebno je napomenuti da je u Federaciji Bosne i Hercegovine oblast registracije poslovnih subjekata uređena odredbama Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine, te da je člankom 15. stavak 2. ovog Zakona propisano da se podružnica ili poslovna jedinica subjekta upisa upisuje u glavnu knjigu registra osnivača dijela ili poslovne jedinice subjekta upisa.

Obzirom da je predloženom izmjenom članka 11. Zakona o gospodarskim društvima predviđeno da podružnicu mogu osnovati i strana gospodarska društva, odnosno gospodarska društva koja nisu upisana u registru poslovnih subjekata koji vode domaći sudovi, to je potrebno izvršiti i odgovarajuće izmjene Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Člankom 3., sukladno preporuci da je financiranje kupovine dionica/udjela potrebno preciznije regulirati u Zakonu o gospodarskim društvima Federacije Bosne i Hercegovine, u članku 135. iza stavka 3., dodaje se novi stavak 4., koji glasi: „Dioničko društvo ne može davati zajmove, kredite ili osiguranja za stjecanje svojih dionica”.

Dopuna članka 135. novim stavkom 4. u potpunosti je izvršena sukladno prethodno pribavljenom mišljenju Komisije za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 07/1-49-3198-1/11 od 15.12.2011. godine, dok se dopunom istog članka novim stavkom 6. ostavlja mogućnost da se plaćanje dionica nove emisije može izvršiti i na način koji nije uređen odredbama Zakona o gospodarskim društvima ali samo ako je to predviđeno posebnim zakonom.

Člankom 4., u članku 143. stavak 2., mijenja se i glasi: „Dioničko društvo dužno je podnijeti zahtjev Komisiji za odobrenje javne ponude dionica u roku određenom Zakonom o tržištu vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH”, broj 85/08)”.

Predmetna izmjena izvršena je sukladno mišljenju Komisije za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 07/1-49-3198-1/11 od 15.12.2011. godine, u kojem je pored ostalog navedeno da je neophodno izvršiti usklađivanje članka 143. Zakona o gospodarskim društvima sa člankom 29. stavak 1. Zakona o tržištu vrijednosnih papira na predloženi način.

Člankom 5., u članku 244. Zakona o gospodarskim društvima dodaje se novi stavak kojim se prilikom neposrednog sazivanja skupštine, sazivač obvezuje da utvrdi prijedloge odluka sazvane skupštine i da dioničarima omogući ostvarivanje prava iz članka 247. Zakona o gospodarskim društvima.

Iako je ovakva obveza za sazivača skupštine proizilazila i iz važećeg teksta Zakona, preporuka je prihvaćena iz razloga što se predloženom dopunom jasnije formulira članak 244. Zakona o gospodarskim društvima, odnosno preciznije se utvrđuju prava dioničara i obveze sazivača skupštine.

Člankom 6., u članku 355. iza stavka 3., dodaju se novi st. 4. i 5. u cilju usaglašavanja dopunjenog članka 135. koji se odnosi na dionička društva i ovog članka koji se odnosi na društva sa ograničenom odgovornošću, kao i uz identično obrazloženje za izvršene dopune.

Člankom 7., u članku 377. stavak 1. točka 6), riječi: “stavak 2.”, zamjenjuju se riječima: “stavak 3.” radi usklađivanja ove kaznene odredbe sa dopunom članka 248. Zakona o privrednim društvima, koja je izvršena na način da je član 248. dopunjen novim stavkom 2., dok je dotadašnji stavak 2. postao stavak 3. Ova dopuna članka 248.

izvršena je člankom 27. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gospodarskim društvima ("Službene novine Federacije BiH", broj 84/08).

Člankom 8., uspostavlja se zakonski rok u kojem su nadležna federalna ministarstva dužna postupiti sukladno članku 7. stavak 6. Zakona o gospodarskim društvima, kojim je predviđeno da propise o uvjetima za obavljanje djelatnosti gospodarskih društava donose nadležna federalna ministarstva.

Člankom 9., propisuje se stupanje na snagu Zakona.

V – FINANCIJSKA SREDSTVA

Za provedbu ovog zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Proračunu Federacije Bosne i Hercegovine.

**VAŽEĆI TEKST ČLANAKA ZAKONA O GOSPODARSKIM DRUŠTVIMA
U KOJIM SE VRŠE IZMJENE I DOPUNE**
(„Službene novine Federacije BiH“, br. 23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05, 91/07,
84/08, 88/08, 7/09 i 63/10)

Članak 7.

Društvo može kao svoju djelatnost obavljati sve poslove, osim onih koji se po zakonu ne mogu obavljati kao gospodarska djelatnost.

Zakonom može biti utvrđeno da se stanovite djelatnosti mogu obavljati samo na temelju prethodnog odobrenja ili drugog odgovarajućeg akta nadležnog organa.

Društvo može početi s obavljanjem djelatnosti danom upisa u registar društava i kada tijelu mjerodavnom za inspekcijski nadzor dostavi obavijest o početku obavljanja djelatnosti i ispunjavanju uvjeta tehničke opremljenosti, zaštite na radu, zaštite i unapređenja životne sredine i drugih uvjeta propisanih za obavljanje te ili tih djelatnosti.

Ispunjenost uvjeta iz stavka 3. ovog članka nadzire mjerodavno tijelo u postupku inspekcijskog nadzora

Propise o uvjetima za obavljanje djelatnosti iz stavka 3. ovog članka donosi nadležno federalno ministarstvo.

Članak 11.

Društvo može imati podružnice izvan mjesta sjedišta društva.

Podružnice su poslovne jedinice koje nemaju svojstvo pravne osobe, ali mogu obavljati sve poslove u okviru djelatnosti društva upisane u registar društava i pri tome stjecati prava i preuzimati obveze u ime i za račun društva.

Podružnice se upisuju u registar društava u registarskom sudu kod kojeg je upisano Društvo.

Članak 135.

Uplata dionica nove emisije u novcu može se vršiti u obrocima, u roku koji ne može biti duži od šest mjeseci od dana donošenja rješenja Komisije o uspjelom izdavanju dionica.

Uplaćenim obrocima prvo se izmiruje dionička premija za sve upisane dionice, a zatim nominalna vrijednost pojedinačnih dionica.

Plaćanje dionica ne može se vršiti prijebom potraživanja prema dioničkom društvu.

Iznimno u društvu koje se nalazi u postupku privatizacije plaćanje dionica može se vršiti konverzijom potraživanja prema dioničkom društvu, izuzev u gospodarskim društvima koja obavljaju djelatnosti iz oblasti: energetike, telekomunikacija, pošta i željezničkog prometa.

Članak 143.

Povećanje temeljnog kapitala izdavanjem novih dionica obavlja se putem javne ponude, ako odlukom nije izričito drugačije utvrđeno.

Nadzorni odbor dioničkog društva je dužan podnijeti Komisiji zahtjev za odobravanje javne ponude dionica, najkasnije 30 dana od dana donošenja odluke o povećanju temeljnog kapitala.

Upis dionica nove emisije vrši se na temelju rješenja Komisije o odobrenju javne ponude dionica i objavljenog javnog poziva za upis i uplatu dionica, ili prijave zatvorene prodaje, sukladno odredbama ovog zakona i zakona kojim se uređuje izdavanje i promet vrijednosnih papira.

Članak 244.

Zahtjev za sazivanje skupštine može podnijeti:

- 1) dioničar ili skupina dioničara sa više od 10% ukupnog broja dionica s pravom glasa;
- 2) član nadzornog odbora;
- 3) odbor za reviziju.

Zahtjev za sazivanje skupštine, sa prijedlogom dnevnog reda, podnosi se nadzornom odboru u pismenom obliku.

Ukoliko nadzorni odbor, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva, ne objavi obavjest o sazivanju skupštine, na način iz članka 242. ovog zakona, podnositelj zahtjeva ovlašten je na isti način neposredno sazvati skupštinu i obvezan je o tome pismeno obavijestiti Komisiju.

Osobe iz stavka 1. ovog članka ovlaštene su neposredno sazvati skupštinu, bez prethodnog podnošenja zahtjeva nadzornom odboru, u slučaju da pet mjeseci po isteku poslovne godine nadzorni odbor nije sazvaio skupštinu radi izjašnjavanja o godišnjem izvješću društva, koje uključuje financijsko izvješće i izvješća revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju.

Podnositelj zahtjeva iz stavka 1. ovog članka, ukoliko neposredno saziva skupštinu, može zadužiti tajnika društva da izvrši utvrđivanje sastava radnih tijela skupštine, objavljivanje obavijesti o sazivanju skupštine na način iz članka 242. ovog Zakona, te da poduzme i sve druge radnje prijeko potrebne za održavanje skupštine društva.

Članak 355.

Temeljni kapital povećava se na temelju odluke skupštine društva s ograničenom odgovornošću, uplatom ili unošenjem novih uloga.

Članovi društva imaju pravo prvenstva uplate novih uloga, u srazmjeri svojih udjela u temeljnom kapitalu, u roku od 30 dana od dana donošenja odluke o povećanju temeljnog kapitala, ako osnivačkim aktom ili statutom nije drugačije određeno.

Osoba koja pristupa društvu, potpisuje izjavu da prihvata sve obveze i prava utvrđene ugovorom i statutom.

Članak 377.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 3.000,00 KM predsjednik i članovi nadzornog odbora društva koji:

- 1) ne sazove skupštinu u slučaju iz članka 193. stavak 1. ovog zakona;
- 2) ne prijavi nadzornom odboru kupovinu dionica nove emisije u slučaju iz članka 214. ovog zakona;
- 3) ne obavijesti dioničare o stjecanju vlastitih dionica, sukladno odredbama čl. 227. i 233. ovog zakona;
- 4) ne objavi obavještenje o prijedlozima dioničara sukladno odredbama članka 243. ovog zakona;
- 5) ne objavi obavjest o ponovnom sazivanju skupštine sukladno odredbama članka 245. ovog zakona;
- 6) ne sazove skupštinu radi razmatranja godišnjeg financijskog izvješća, u roku iz članka 248. stavak 2. ovog zakona;
- 7) ne sazove skupštinu radi ponovnog odlučivanja, sukladno članku 252. ovog zakona;
- 8) postupaju protivno odredbama članka 270. i članka 264. stavak 4. ovog zakona.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 3.000,00 KM tajnik društva koji:

- 1) ne postupi prema zaduženju iz članka 244. stavak 5. ovog zakona i
- 2) ne sazove konstituirajuću sjednicu nadzornog odbora sukladno članku 262. stavak 4. ovog zakona